

Boekhoudkundige verwerking van meerjarige toekenningen bij groter en zeer grote verenigingen en stichtingen

Prof. dr. Stijn Goeminne, Universiteit Gent, Vakgroep Publieke Governance, Management en Financiën

De Commissie voor Boekhoudkundige Normen publiceerde middel april haar vierde advies. De Commissie geeft een aantal richtlijnen mee bij de boekhoudkundige verwerking van meerjarige toekenningen bij grote en zeer grote verenigingen en stichten toe, zowel als ontvangende als als verstreckende vereniging of stichting.

Meerjarige toekenningen

Met meerjarige toekenningen wordt bedoeld de schenkingen, subsidies, legaten, betalingen als sponsorships,... die gelden als meerjarige financiële engagementen aan of door grote of zeer grote verenigingen en stichtingen ter financiering van één of meerdere projecten. Hoewel er juridische verschillen kunnen zijn tussen de verschillende begrippen, heeft dit boekhoudkundig geen impact.

Boeking als begunstigde

Wanneer de toekenning tot doel heeft een vast actief dat de werking van de vereniging zal ondersteunen te financieren, dient de toekenning geboekt te worden als kapitaalsubsidie. Gezien ze op permanente wijze de fondsen van de vereniging verhogen worden ze beschouwd als permanente financieringsbron. Als de middelen daarentegen deel uitmaken van de courante activiteit van de vereniging, komen ze op de resultatenrekening terecht.

Als de toekenning over meerdere jaren is gespreid, bijvoorbeeld wanneer in het kader van een sponsorovereenkomst bepaald wordt dat er jaarlijks een bijdrage wordt betaald, dan stelt de Commissie dat als de afspraken contractueel en onvoorwaardelijk vastliggen, de niet betaalde toekenningen bij het afsluiten van het boekjaar als een vordering moeten worden geboekt. Dit slechts wanneer duidelijk is dat de te verwachten toekenningen afdwingbaar en invorderbaar zijn.

Desgevallend worden de opbrengsten overgedragen naar de volgende boekjaren via de overlopende rekening “493 Over te dragen opbrengsten”, bijvoorbeeld wanneer contractueel uitdrukkelijk bepaald is dat de toekenning bedoeld is om de werking van de vereniging gedurende een bepaald aantal jaren te ondersteunen. De Commissie benadrukt bovendien dat de inresultaatname niet afgestemd mag worden op de betalingsmodaliteiten.

In het specifieke geval waarin tussen de schenker of toekenner en de ontvangende vereniging of stichting is overeengekomen dat de toekenning afhankelijk is van het jaarlijks vervuld zijn van bepaalde voorwaarden, staat de vordering pas jaar na jaar vast, en wordt elk jaar eenmaal de voorwaarden daartoe zijn vervuld een passende vordering geboekt, alsook de overeenstemmende opbrengst.

Boeking als verstrekker

Wanneer een (zeer) grote vereniging of stichting financiële engagementen aangaat tegenover een andere vereniging of stichting komt het haar bestuursorgaan toe om op basis van de omstandigheden en bepalingen in de overeenkomst te oordelen over de schuld.

Zo de bedragen slechts verschuldigd zijn zodra een opschortende voorwaarde is vervuld, moet er worden vanuit gegaan dat, zolang deze voorwaarde niet is vervuld, er geen aanleiding bestaat tot het boeken van een kost met een overeenstemmende schuld of een voorziening op het passief. Niettemin moet hiervan melding gemaakt worden in de toelichting. Is de voorwaarde wel vervuld, dan moet de daardoor ontstane schuld ook als zodanig worden geboekt. Zo zal een toekenning die afhankelijk is van het jaarlijks vervuld zijn van een bepaalde opschortende voorwaarde, jaar na jaar als schuld geboekt worden.

In geval het een schuld betreft die is aangegaan onder ontbindende voorwaarde, moet ondanks het bestaan van dergelijke voorwaarde de schuld onmiddellijk geboekt worden.